U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **I. S.,** zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2013, čj. OAM-123/LE-BE02-ZA04-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2016, čj. 49 Az 51/2013 – 87,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové, MBA, advokátce **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6800 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 7. 2013, čj. OAM-123/LE-BE02-ZA04-2013 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) zastavil dle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění platném pro projednávanou věc, řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany (dále jen „stěžovatel“), neboť uvedenou žádost shledal nepřípustnou ve smyslu § 10a písm. e) téhož zákona.

[2] Žalovaný v průběhu správního řízení zjistil, že stěžovatel podal již čtvrtou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Důvody pro její udělení stěžovatel spatřoval podle první žádosti ze dne 27. 1. 2009 v tom, že se ve vlasti účastnil protestních akcí proti vojenskému režimu, vojáky byl přistižen při vylepování protirežimních plakátů, čímž riskoval uvěznění, případně i zabití. Žalovaný stěžovateli na základě těchto skutečností mezinárodní ochranu neudělil. Žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného byla odmítnuta pro nedoplnění žalobních bodů. Druhou žádost ze dne 20. 12. 2012 stěžovatel odůvodnil shodně jako první s tím rozdílem, že se obával postihu ze strany policie a nikoli ze strany armády. Řízení o této žádosti bylo zastaveno pro její nepřípustnost, neboť

stěžovatel neuvedl žádné nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný zastavil pro nepřípustnost i řízení o totožné v pořadí třetí žádosti stěžovatele ze dne 12. 6. 2013. Poslední žádost o udělení mezinárodní ochrany podal stěžovatel dne 15. 7. 2013. Opětovně uváděl, že se obává postihu ze strany policie a armády. Jako novou skutečnost uvedl, že má na území České republiky přítelkyni, s níž se seznámil již v roce 2009 a asi rok žil ve společné domácnosti. Ve vztahu k tomuto tvrzení žalovaný konstatoval, že se jedná o skutečnost, která byla stěžovateli známa již v průběhu řízení o předchozích žádostech o udělení mezinárodní ochrany. Nebylo přitom důvodu, aby ji žalovanému nesdělil již tehdy; žalovaný ji proto nepovažoval za skutečnost odůvodňující opětovné vedení správního řízení a hodnocení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany stěžovatele. Závěrem žalovaný konstatoval, že v zemi původu stěžovatele nedošlo k zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla nyní založit opodstatněnost žádosti.

[3] Krajský soud v Praze napadeným rozsudkem přisvědčil názoru žalovaného a žalobu proti jeho rozhodnutí zamítl.

[4] V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí žalovaného o mezinárodní ochraně změnila zásadně situace v zemi původu. Závěr žalovaného o tom, že v zemi původu stěžovatele nedošlo k takové zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla nyní založit opodstatněnost jeho žádosti, považoval za neodůvodněný a nepodložený zprávami o zemi původu. Pokud se změnily okolnosti v zemi původu, nelze považovat žádost o udělení mezinárodní ochrany za nepřípustnou. Krajský soud se totožnou žalobní námitkou nezabýval. Nesprávně též vyhodnotil otázku přípustnosti žádosti o mezinárodní ochranu. Na základě těchto námitek stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku krajského soudu.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 4. 4. 2016, v němž namítal nepřípustnost kasační stížnosti, neboť se dle jeho názoru již Nejvyšší správní soud stejnými otázkami v téže věci zabýval. Ztotožnil se dále se závěry krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti, kterou zpochybnil žalovaný. Kasační stížnost není podle § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Účelem citovaného ustanovení je, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2008, čj. 2 Afs 26/2008 – 119, dostupný na www.nssoud.cz, stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

[7] Nejvyšší správní soud již ve věci stěžovatele jednou rozhodoval. Rozsudkem ze dne 8. 10. 2015, čj. 10 Azs 177/2015 – 34, zrušil na základě kasační stížnosti žalovaného předchozí rozsudek krajského soudu ze dne 8. 6. 2015, čj. 49 Az 51/2013 – 65, z důvodu pochybení spočívajícího v tom, že krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného a zavázal jej i

pokračování

v případě nepřípustné žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat podmínky pro možné udělení doplňkové ochrany. Zdejší soud konstatoval, že v případě zastavení řízení o mezinárodní ochraně nemůže žalovaný zároveň rozhodovat o věci samé, tedy ani o azylu ani o doplňkové ochraně. V právě posuzovaném případě je kasační stížností napadán jiný okruh otázek, než který byl řešen předcházejícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je proto přípustná.

[8] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabývá v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele"*. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[10] Stěžovatel výslovně neuvedl, v čem spatřuje důvody zakládající přijatelnost podané kasační stížnosti, avšak z jejího obsahu lze dovodit, že těmito důvody jsou nedostatečně zjištěný skutkový stav věci ve správním řízení, nesprávné posouzení otázky přípustnosti žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu pro nevypořádání žalobní námitky.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Z rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů mimo jiné, např. jestliže není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazy či utváření závěru o skutkovém stavu; dále z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě; či proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Avšak důvodnost kasační stížnosti se může zakládat na nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí krajského soudu, jen mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, čj. 5 As 72/2010 – 60, ze dne 17. 1. 2008 čj. 5 As 29/2007 – 64, ze dne 30. 11. 2007, čj. 4 Ads 21/2007 – 77, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004 – 73).

[12] Stěžovatel namítal, že se krajský soud nevypořádal se žalobní námitkou, podle které se žalovaný dostatečně nezabýval situací v zemi původu stěžovatele, své závěry nedostatečně zdůvodnil a nevycházel ze zpráv o zemi původu. Nejvyšší správní soud

přisvědčil stěžovateli, že se krajský soud touto námitkou nezabýval a rozhodnutí krajského soudu by bylo možné při běžném přezkumu zrušit, neboť v této části je nepřezkoumatelné.

[13] Uvedené obecné závěry však nelze bez dalšího aplikovat na zvláštní druh kasačního řízení, jakým je kasační stížnost podaná ve věcech mezinárodní ochrany, jejichž režim spadá pod § 104a s. ř. s. Jak již bylo zmíněno výše, oproti většině rozhodnutí krajských soudů vydaných ve věcech správního soudnictví je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná pouze, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, případná procesní pochybení v řízení před krajskými soudy tak mohou být zohledněna (ve smyslu přijetí kasační stížnosti a jejího meritorního projednání) pouze tehdy, vykazují-li shora popsaný charakter. Mimo jiné i k otázce dopadů procesních deficitů žalobního řízení se zdejší soud vyslovil například v usnesení ze dne 4. 5. 2006, čj. 2 Azs 40/2006 – 57. Zde uvedl, že *„případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“*

[14] Krajský soud se nevypořádal se žalobní námitkou, podle které se žalovaný dostatečně nezabýval situací v zemi původu stěžovatele, své závěry nedostatečně zdůvodnil a nevycházel ze zpráv o zemi původu. Z podané žaloby sice vyplývá, že citovaná námitka byla uplatněna, nicméně byla uplatněna zcela obecně. Stěžovatel nenamítal, jakým způsobem se situace v zemi původu od doby předchozího řízení o jeho mezinárodní ochraně změnila. Neuváděl, jaký konkrétní dopad do právní sféry stěžovatele by namítaná obecná změna poměrů v zemi původu měla z azylově relevantních důvodů mít. Stěžovatel neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, na jejímž základě by bylo možno dospět k důvodnosti citované žalobní námitky. Krajský soud by na základě takto obecné námitky nemohl rozhodnout jinak, než ji označit za nedůvodnou. Namítané pochybení krajského soudu tak nemohlo mít ve smyslu výše uvedeného dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. S ohledem na výše uvedený výklad Nejvyšší správní soud v projednávané věci dospěl k závěru, že toto procesní pochybení nedosáhlo takové intenzity, aby založilo přijatelnost kasační stížnosti v tomto ohledu. Pro úplnost Nejvyšší správní soud podotýká, že ve svých úvahách vycházel z již existující judikatury, a to z usnesení ze dne 22. 10. 2009, čj. 2 Azs 45/2009 – 110, v němž se taktéž zabýval dopadem procesního pochybení krajského soudu do hmotně právního postavení stěžovatele. Jedná se tedy o otázku judikaturou řešenou, přičemž zdejší soud neshledal v projednávané věci důvod k judikaturnímu odklonu.

pokračování

[15] Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 – 96, vymezil podmínky pro vyslovení závěru o nepřípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V souladu s citovaným rozhodnutím se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěry žalovaného a krajského soudu, podle nichž nelze žádost stěžovatele v projednávané věci považovat za přípustnou. Stěžovatel uvedl ve své poslední žádosti jedinou novou skutečnost, a to existenci vztahu s přítelkyní na území ČR. Tuto okolnost však mohl uvést již v předcházejících řízení o mezinárodní ochraně, přičemž tak neučinil, přestože mu byla známa již od roku 2009 a nic mu nebránilo ji žalovanému sdělit. Je přitom povinností žadatele, aby takovéto nové skutečnosti či zjištění správnímu orgánu v nové žádosti uvedl. Za těchto okolností musí stěžovatel nést následky svého procesního postupu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, čj. 7 Azs 28/2011 – 74, nebo ze dne 30. 6. 2009, čj. 4 Azs 23/2009 – 64).

[16] Pokud jde o změnu poměrů v zemi původu stěžovatele, pak Nejvyšší správní soud stejně jako v případě obdobné žalobní námitky podotýká, že se jedná o námitku zcela obecnou. Stěžovatel neuvádí, co konkrétně mu v případě návratu do vlasti hrozí a z jakých důvodů. Nerozporuje ani správnost závěrů žalovaného ohledně situace v zemi původu. Pro udělení mezinárodní ochrany musí cizinec v důsledku návratu do vlasti hrozit konkrétní a reální újma; to však stěžovatel netvrdil (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008 – 68, nebo ze dne 15. 4. 2015, čj. 10 Azs 9/2015 – 47).

[17] Na základě shora uvedeného Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Nejvyšší správní soud neshledal ani natolik zásadní pochybení krajského soudu, že by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[19] Stěžovateli byla usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2013, čj. 49 Az 51/2013 – 7, ustanovena zástupkyní JUDr. Anna Doležalová, MBA, advokátka se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1. Toto ustanovení se dle § 35 odst. 8 s. ř. s. vztahuje i na řízení o kasační stížnost a náklady tohoto zastoupení platí stát. Ustanovená zástupkyně provedla v řízení před Nejvyšším správním soudem dva úkony právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti a repliky k vyjádření žalovaného [ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro projednávanou věc] v celkové hodnotě 6200 Kč. Podle ustanovení § 9 odst. 3 advokátního tarifu náleží ustanovené zástupkyni i náhrada hotových výdajů v celkové výši 600 Kč za oba úkony právní služby. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6800 Kč.

Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právní zástupkyně stěžovatele.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu